

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра нарисної геометрії та інженерної графіки

СИЛАБУС
освітньої компоненти – 2.3
навчальної дисципліни – Мистецтво шрифту

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	02	Культура і мистецтво
Спеціальність	023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	Образотворче мистецтво	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	контрольна робота, реферат	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Яворська Наталія Михайлівна, ст. викладач кафедри нарисної геометрії та інженерної графіки, yavorskaya2212@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **знайомляться з основами шрифтової графіки та особливостями застосування в навчальній та професійній діяльності.**

Наприклад: вміння правильно і акуратно будувати окремі літери різних архітектурно-художніх шрифтів, використовувати шрифти різних стилів для визначення і підсилення емоційної значущості інформації, що надається при створенні об'єктів комунікації, володіти навичками аналізу та відтворення гармонії у створенні шрифтових композицій;

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: рисунок, креслення.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Використовувати підвищення графічної грамотності, вивчення основ шрифтової графіки та особливостей застосування в навчальній та професійній діяльності.

ПРН 2. Формування умінь і навичок художньо-графічної діяльності, створення умов для розвитку творчого потенціалу.

ПРН 3. Використовувати підготовку спеціалістів з образотворчого мистецтва спрямованих на застосування історичного вітчизняного та зарубіжного досвіду у виробничій практиці.

знати:

- у чому полягає предмет і методи дисципліни «Мистецтво шрифту»;
- види шрифтів та особливості їхнього застосування в архітектурній практиці;
- особливості роботи з різними графічними інструментами і матеріалами;
- вимоги щодо шрифтової композиції;
- елементи комп'ютерної графіки у написанні шрифтів;

володіти:

- стійкими навичками до елементів графічної культури;
- різними графічними матеріалами;

вміти:

- правильно і акуратно будувати окремі літери різних архітектурно-художніх шрифтів;
- засвоїти характеристики гарнітури, методи і технологію вузького та рукописного архітектурних шрифтів;
- користуватися правилами виконання надписів стандартними креслярськими шрифтами;
- грамотно використовувати шрифти різних стилів для визначення і підсилення емоційної значущості інформації, що надається при створенні об'єктів комунікації;
- використовувати різні спеціальні прийоми та навички, що допомагають розвивати зорову пам'ять та творчу уяву, володіти навичками аналізу та відтворення гармонії у створенні шрифтових композицій;
- використовувати знання щодо принципів побудов шрифту та шрифтових композицій за допомогою комп'ютерної техніки.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Лекції

№п /п	Назва тем	Кількість годин			
		лекц ії	Прак тичн і	Лаб орат	Само стійн.
ЧАСТИНА I					

1.1	Стисла історична інформація про виникнення та розвиток мистецтва шрифту. Види шрифтів: основні принципи класифікації та параметри. Архітектурний <i>вузький</i> шрифт: гарнітура і основні елементи літерної графіки. Архітектурний <i>широкий</i> шрифт: гарнітура і основні елементи літерної графіки Креслярський стандартний прямий шрифт: правила виконання окремих великих літер та цифр, а також надписів Контрольна робота №1: Титульний лист	4	8		5
1.2	Загальна теорія шрифту: основні поняття і термінологія. Оптичні ілюзії і методика їх узагальнення. Типи письма: Шумерське письмо, Вавилонська клинопис, Фінікійське письмо та інші. Східна та західна грецька азбука. Розвиток римського письма. Контрольна робота №2: Шрифт АНТИКВА: креслення літер та цифр, виконання надписів	4	8		10
1.3	Архітектурно-декоративні шрифти та їхній художній вигляд. Антиква, Готичний шрифт: морфологія та особливості побудови букв і цифр. Типографічні і комп'ютерні шрифти: класифікація та характеристика. Контрольна робота №3: Шрифт готичний: виконання надписів Контрольна робота №4 Шрифт КИРИЛИЦЯ і ГЛАГОЛИЦЯ: морфологія і особливості побудови букв і цифр, вивчення конструктивних особливостей креслення літер, виконання написів. Контрольна робота №5. Шрифтові композиції: вивчення законів виконання написів (ф. АЗ)	4	10		20
1.4	Печатний шрифт: морфологія і особливості побудови букв і цифр. Шрифтові композиції. Класифікація та закони. Підсумки і рекомендації з теорії мистецтва шрифту. Прикладне мистецтво в інтер'єрі, стильне використання шрифтів, надписів, букв. Ілюстрації до теми шрифти в інтер'єрі.	4	8		5
	Всього	16	34		40

Самостійна робота

№ п/п	Зміст роботи	Кількість годин			
		денна	денна ск	заочна	заочна ск
ЧАСТИНА І					
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	10			
2	Виконання графічних вправ у спеціально розроблених зошитах - прописах	20			
3	Підготовка до аудиторної контрольної роботи	5			
4	Підготовка до заліку	5			
	Всього	40			

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівні оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Мистецтво шрифту» складає від 60 до 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
ЧАСТИНА I			
Контрольна робота	5	50	80
Аудиторна контрольна робота	1	10	20
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання:

- п'ять контрольних робіт:

- два реферати:

КР 1 Шрифт стандартний креслярський типу А (прямий): титульний лист (ф. А3)

КР 2 Шрифт АНТИКВА: вивчення конструктивних особливостей креслення літер, виконання написів (ф. А3)

КР 3 Шрифт ГОТИЧНИЙ: вивчення конструктивних особливостей креслення літер, виконання написів (ф. А3)

КР 4 Шрифт КИРИЛИЦЯ, ГЛАГОЛИЦЯ: вивчення конструктивних особливостей креслення літер, виконання написів (ф. А3)

КР 5 Шрифтові композиції: вивчення законів виконання написів (ф. А3)

- 1 тема реферату – «Історичні вимоги до формування шрифту»

- 2 тема реферату – «Існування класичної та сучасної форми шрифту у світі»

Підсумковий контроль здійснюється за допомогою усного опитування, опитувальних аркушів у письмовій формі, аудиторної контрольної графічної роботи.

Підсумковий контроль знань – залік.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Бредньова В.П., Перпері А.О., Яворська Н.М. Навчальний посібник з дисципліни «Мистецтво шрифту» для студентів спеціальностей 191 «Архітектура та містобудування» і 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». – ОДАБА, 2017. – 128 с.

2. Куленко М. Графіка шрифту / М. Куленко. К.: вид-во КНУБА, 2004. – 192 с.

3. Снарський О.В. Шрифт в мистецтві художнього оформлення / О. В. Снарський. К.: Мистецтво, 1975. – 132 с.

4. Тоотс В. 300 шрифтов / В. Тоотс. М.: Книга, 1960. – 288 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Перпері А.О., Бредньова В.П., Яворська Н.М. Методичні вказівки з дисципліни «Мистецтво шрифту» до практичних занять для виконання контрольних і самостійних робіт для студентів спеціальностей: 191 «Архітектура та містобудування», 023 «образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» освітнього рівня «бакалавр». – ОДАБА, 2019. – 59 с.

2. Різник М. Письмо і шрифт / М. Різник. К.: Вища школа, 1978. – 132 с.

3. Мітченко В. С. Естетика українського рукописного шрифту / В. С. Мітченко. К.: Грамота, 2007. – 208 с.